

glejmo si rajši, kako oskrbuje državo z raznimi nabavami ter jo s tem blažijo v dolgoročno in na rob propasti.

Srbijanski politiki so v prvi vrsti trgovci, ki gredo pri vsem svojem delu, pri vsem svojem političnem stremjenju za ciljem osebnega dobička. Najbolj se zavzemajo za poslaniška mesta v drugih državah, da lahko svojo uradno oblast združijo s kako dobro trgovino. Vsi ne morejo biti konzuli in poslaniki, zato se pa trgajo za razne nabavne posle seveda tudi v tujini. Pri vsakem ministrstvu se sestavljajo komisije, ki hodijo na vse strani sveta kupovati to in ono. Pretveza se hitro najde, komisija vtakne v žep masne dijetle in razne druge stroške ter si tudi pri trgovcih za služijo velike provizije in napitnine.

Na kakovosti blaga se ne gleda, saj je itak za „državo“, gleda se na to, kateri trgovec bogato nagradi posredovalca. Vsak beograjski politični prvak ima svoje trgovske zveze, da z njimi baranta na račun vlade. Pri takih trgovcih se kupuje tudi to, kar bi se lahko doma nabavilo. Za vojaštvo se rabi sedaj po 50 tisoč železnih postelj, zdaj velike količine obuval, torb, ermenja in vse to se kupuje v tujini. Vsak čas gre zopet po par pukovnikov in podpukovnikov, kupovati orožje pred kratkim kar za 165 milijonov dinarjev, čeravno se pripravlja pri nas doma velika fabrika orožja, ki se je pogodila že za petletno popolno oskrbo naše vojske z orožjem in municijo. Kupuje se neprestano, brez redu in potrebe samo zato, da se beograjski prvaki bogatijo in šopirijo. Domači trgovci in podjetniki se prezirajo in se to malo, kar dobivajo naročil od države, se jim le po dolgem odlašanju in prav skopo plača.

Nabave v inozemstvu so silno drage, ker kupuje država za najvišji tečaj tuje valute, komisije veljajo mnogo denarja, razven tega pa podražujejo ceno blaga — velike provizije, ki se priračunavajo k ceni.

To bi vladinovi lahko že davno uvideli, pa nočejo, ker so ravno te provizije in dobički glavni cilj njih državočloveškega dela. Prav je imel tisti Anglež, ki je dejal, da je naša država sicer dober, prvovrsten avtomobil, ki pa ima divjaka-hotentota za voznika. Upamo, da se pri tej divji vožnji ne razbije voz, temveč voznik-divjak.

Manifestacija Županske zveze v Celju.

Kaj takega Celje ni videlo: Najodličnejši naši možje, naši župani in občinski svetovalci, odborniki in namestniki — krog 1000 — so se zbrali zadnjo nedeljo, dne 9. oktobra, okrog našega voditelja dr. Korošca. Z prejšnjo soboto so prihajali iz najbolj oddaljenih krajev: od Novostitke, iz Solčave, Dravograda in Slovenjgradca, s Posavja. Večina jih je prišla v nedeljo jutro. Vseh 12 sodnih okrajev je bilo častno zastopanih. Mož ni ustrašila dolga, celo 6—7urna pot, ki so jo morali nekateri storiti peš do postaje, mnogi so se pripeljali po 5 ur daleč z vozovi. Velika dvorana Narodna, v kateri se je vršilo zborovanje Županske zveze, je bila natlačeno polna.

Zborovanje je vodil predsednik Županske zveze za celjsko okrožje — narodni poslanec in župan Skoberne. Ko je pozdravil zborovalce, predvsem mil. g. opata celjskega, dr. Korošca, in poslanca Pišeka, je podal besedo dr. Korošcu, ki je v enournem govoru očrtal političen položaj. Može, ali vam ni srce gorelo, ko ste ga poslušali, kako je govoril o temeljnih in zahtevah krščanske politike? Ali vas ni srce zabolelo pri misli na sedanjo našo vladno politiko, ki je tako nesrečna pred vsem za to, ker ni krščanska!

Namesto žal obolelega poslanca g. Kranca, ki smo ga na zborovanju pogrešali vsi, je dr. Ogrizek govoril o avtonomiji občin in o pravicah županov, ki pa jih morajo tudi znati rabiti. Tajnik Krajne je poročal o organizaciji Županske zveze in o njenem dosedanjem delovanju. K besedi se je oglasil tudi vedno zanimivi naš Ravnatelj, po domače Pamič iz St. Jurja

ob Taboru, ki je predlagal, da se izreče Jugoslovanskemu klubu in njegovemu načelniku dr. Korošču nemajno zaupanje. Njegov predlog je bil z burnim navdušenjem pozdravljen.

Poleg resolucij, zahtevajočih avtonomijo občin in pravice županov, so bile sklenjene posebno sledeče resolucije:

1. Način popisa živine in vozil se naj omili ter določi popisovanje tudi v manjših krajih.

2. K vojaškim naborem naj se ne sili kar polovica občinskih odbornikov ali pa celo še več, temveč naj zaostane, da spremljata mladeniče poleg župana samo 2, kvečjemu 3 obč. odborniki.

3. Pokrajinska uprava naj izda po litičnim oblastvom primerna navodila, da se poročila županstev, zlasti pa sklepi občinskih odborov, ne bodo šele kontrolirali po orožnikih, marveč da se bodo sklepi občinskih odborov uvaževali v polnem obsegu.

Ob 41. uri je poslanec Skoberne zaključil 3 in polurno veličastno zborovanje s pozivom, naj vsi zborovalci delajmo na to, da v najkrajšem času v vsaki občini vsi občinski odborniki in namestniki našega mišljenja pristopijo k Županski zvezi. 9.

1921 pa ostani vsem našim županom, občinskim svetovalcem, odbornikom in namestnikom v trajnem spominu!

Politični ogled.

Kraljevina SHS. Kralj je še vedno na Francoskem in sedaj se mudi pri njem še ministrski predsednik Pašič. Ako ne bo do 20. oktobra nazaj v Beograd kralja in ne Pašiča, zopet ne bo sklican za ta dan parlament, kakor se je obetalo. Nevarno je obolel zdravstveni minister. Ministri, ki so še v Beogradu, se posvetujejo, kako bi znižali previsoki državni proračun za l. 1922, ker so državne blaginje prazne in davki že tako visoki, da jih je nemogoče povišati.

V italijanskih Benetkah se posvetujejo zastopniki Madžarov, Avstrijcev in Italijanov, kako bi mirnim potom pomirili Madžare in Avstrijce radi Zapadne Ogrske.

Samostojna reška država je dobila novo vladno pod predsedstvom Zanelle.

Iz Avstrije prihajajo poročila, da bodo vsled ničredne valute Avstrije v vsakem oziru dogospodarili.

Iz Rusije pa poročajo o strašni lakoti, ki razseja po nekaterih gubernijah. Kar cele ruske vasi zapušča, o sestrane kraje in se preseljujejo v Ukrajino. V samarski guberniji je tako pomajkanje živih, da se preživljajo ljudje s koreninami in z listjem.

Velik ljudski tabor

za ves gornjegrajski okraj se vrši 16. oktobra ob 2. uri popoldne pri Sv. Frančišku v Gornji Savinjski dolini.

Govorijo: Dr. Korošec, poslanca Pušenjak, Kranjc in drugi. — Po zborovanju sestanek županov, občinskih odbornikov in odbornikov vseh Kmetijskih zvez gornjegrajskega okraja. Tabor se vrši ob vsakem vremenu! V slučaju slabega vremena bo shod v župnišču! — 16. oktobra mora biti zbrana vsa gornjesavinjska dolina krog našega voditelja dr. Korošca!

Naši shodi.

Strokovna zveza, skupina Lajters Berg, ima v nedeljo, dne 16. oktobra, ob pol 5. uri popoldne shod v Mariboru v Splavarski ulici.

Shod Slovenske kmetijske zveze in Slovenske ljudske stranke bo na Hajdini pri Pljuju v nedeljo, dne 16. oktobra t. l., po ranem cerkvenem opravilu. Govori narodni poslanec dr. J. Hohnje.

Celje. V nedeljo, dne 16. okt. se vrši sestanek tukajšnje Dekliške zveze v hotelu »Beli volk«. Vse članice in članice so ujudno vabljene.

Kostrivnica. V nedeljo dne 9. t. m. se je vršil pri nas sijajno obiskan shod SKZ, na katerem je poročal o političnem položaju in o vseh važnih gospodarskih vprašanjih poslanec Vladimir

Pušenjak. Soglasno so se sprejele resolucije, v katerih se odobrava borba za avtonomijo, zahteva pravična odmera davkov, zahteva izplačilo vojni posojil ter izražajo zaupanje poslancem SKZ. Ustanovila se je krajevna organizacija SKZ, katera se bo krasno razvijala.

Tedenske novice.

Državni proračun so nagnali posamezni ministri v take višine, da že sami uvidijo, da ga ne bo mogoče — plačati iz državne blaginje na nobeden način. Sedaj se bavijo gospodje ministri s tem, kako bi zmanjšali ta neplačljivi proračun? Dosedaj so sklenili, da bodo zmanjšali proračun na ta način, da ukinejo na ljubljanskem vseučilišču medicinsko in tehnično visoko šolo. Priškrniti pač hočejo zopet Slovence! Minister za socialno politiko dr. Kukovec je odvzel invalidske podpore našim invalidom z 40% delanezmožnosti. Poljedeljski minister je zmanjšal svoj proračun, ki je bil določen za uspeh kmetijstva za 12 milijonov. Ko so prišli ministri do vprašanja: »Ali naj znižajo tudi ministrske plače in poslanske dnevnice pa so rekli: Ne! Ministri se bodo zapeljali vlekli mesečno nad 64.000 K, poslancem pa bodo zvišali dnevnice od 400 K na 600 K. Tako zmanjšuje pri nas proračun vlada, v kateri se dijo od Slovencev pri njenih koristih demokratije in samostojni.

Za pravoslavno versko upravo naše kraljevine je postavil minister ver v državni proračun za leto 1922: 141.246.436 K; za katoliško pa: 10 milijonov 903.993 K. Razlika med obema znaša 130.342.443 K. V naši državi je katoličanov 4.474.869, pravoslavni pa 5.454.122. Presneto veliko milijonov bo slo več iz žepa davkoplačevalcev za pravoslavne kot pa za katolike, dasi ravno je pravoslavni 47%, katoliki pa 39%. Tako se godi pač pri nas pod demokratsko samostojno vladno, ki „ni“ proti veri, pač pa rajši z več milijoni podpira pravoslavne kot pa katolike. Dobro bi bilo, da si ravno kar navedene števke zapomnijo vsi Slovenci, ki so katoliške veroizpovedi.

Izdatki za gledališča v našem proračunu. Za gledališče v Beogradu K 24.509.700, za gledališča v Novemgradu, Skoplju, Vrhu, Nišu 9.556.880 K, v Bosni K 1.876.650, v Splitu nad 2.000.000 K, v Zagrebu K 20.621.460, v Varaždinu K 200.000, v Osijeku nad 4.000.000 K, za gledališko šolo v Zagrebu K 300.000, za gledališče v Ljubljani K 10.673.964, v Mariboru kron 1.200.000, v Celju K 100.000, skupaj K 75.038.714. Nad 75 milijonov kron se potroši na leto za gledališča. To-liko ne izda nobena država za zabavo mestnih, bogatih slojev. Ogronino število bank, ki imajo milijonske dobičke, bi lahko dobro polovico te svoje prevzelo, preostali milijoni pa bi se naj uporabili za uvedeno zavarovanje za starost in onemoglost. Z uvedbo zavarovanja za starost in onemoglost bi se storil velik korak v socialni zakonodaji naprej, zadovoljilo bi se delavske sloje in bi mnogo bolj uplivalo na konsolidacijo in ureditev države kot — zloglasne obznane in zakon o zaščiti države.

Znani sloveno- in hrvatoljub St. Protič se je mudil zadnje dni v Zagrebu. Razgovarjal se je z vsemi politiki iz opozicije in poslušal njih težnje. Protič so priredili opozicijski obed, na katerega je povabil znani Radič vse vodje hrvatske opozicije. Po razgovoru, katerega je imel Protič v Zagrebu, je zopet dana možnost, da se pod Protičovo vladno pobotajo Srbi in Hrvatje. Protič se je vrnil iz Zagreba v Beograd zadovoljen z uspehom, katerega je dosegel s svojim obiskom pri zagrebški opoziciji. Demokrate in sploh vse vladinovec pa je strah pred politično kašo, katero jim počasi kuha Protič.

V našem paradižu . . . Na shodu Samostojne kmetijske stranke dne 14. novembra 1920 (pred volitvami) v Reberjevi gostilni na Pernovem pri Zalcu je znani kričavi Drolenik izustil te preroške besede: »Korošca in celo njegovo stranko bomo mi Samostojni pregnali iz vladnega paradiža in mi bomo imeli besedo tam. In tedaj bosta vi kmetje, obrtniki in delavci čutili, da si mi sami lahko ustvarimo para-

diž na zemlji.« Vprašamo zapeljane v lice: »Kako pa se kaj počutite v paradižu, ki so vam ga pripravili samostojni preroški Pucelj, Urek, Drolenik, Mrmolja, Kirbiš in dr. Vošnjak? Silni davki, nova vojaška bremenja, rastoča draginja, milijonska razmeta, vanja davčnega denarja, vedno večji nered v državi, padajoča vrednost denarja, vedno več dolga, prodana samouprava Slovenije — to so znaki paradiža, ki so nam ga pripravili „samostojneži“!«

Hajd nazaj v mesnico! Pucelj je na žalskem shodu, bijoč se na svoje široke »krščanske« prsi, slovenski duhovščini kazal pot nazaj v cerkev. Pucelj gotovo ne hodi po nedeljah v cerkev, ker ne ve, da naša duhovščina vestno izvršuje svoje dušnopastirske dolžnosti. Njegova »bogaboječnost« je tolika, da se skrbno ogiba in boji cerkve. Ako pa Pucelj hoče, da duhovnik ostane samo v cerkvi ter se nič ne briga za politiko, potem Pucelja vprašamo: Zakaj pa nisi ostal v svoji mesnici? Po Puceljevem modrovanju je torej povse upravičen vsklik: Pucelj, hajd nazaj v mesnico!

Izstop iz Samostojne. Zapeljan po sladkih besedah, ki so postale strup za slovensko ljudstvo, pomamljen po praznih obljubah laži-prerokov, ki se izdali slovenskega kmeta za Judežve groše, sem bil načelnik SKS na Dobrni. Izdajstvo kmetijskih koristi in v neobvpiljoče krivice, storjene slovenskemu narodu na njegovi svobodi in ugledu, so mi odprle oči, da se s studo obračam od stranke, kateri pravijo »Slovenskega Kmeta Smrč.« Z veseljem vstopam v vrste krščanske K. Z., katera ima na svojem praporu zapisano: Boj korupciji, sebičnosti ter siraohvladi! Enako kakor jaz zapeljanim pa kličem: Kateri še niste došli okusili pasjega biča sedanjih razmer, spreglejte! Ne tirajte naroda še globlje v prepad tužnih razmer. Za morebitne napade na to svojo izjavo pa izjavljam enkrat za vselej in vsekemu, da čimbolje bi se me napadali, tembolj si bom štel v čast in dobro za vest, da sem vstopil v stranko odtritosrčnih prijateljev in poštenih mož. Bog živi KZ! — Dobrna, dne 5. okt. 1921. Janez Korenak.

Samostojni poslanec Mermolja še vedno ni pojasnil, na kak način si je mogel pridobiti v par letih kar pol milijona kron. Mermolja! To je boj za svojo »Staro pravdo«, namreč za svoj lastni žep.

Polposlanec Kirbiš in znani Lipov Tuna sta na živinskem sejmu dne 11. t. m. v Mariboru hujskala, češ: »Klerikalci so krivi, da ni Italijanov.« Tako kosmato laž si dovolita generala Samostojne. Da je ukinjen izvoz, je skrivna Samostojna, ki sedi v vladi v Beogradu in se s svojim Puceljem poteguje za blagor verižnikov, izvozničarjev in mesarjev. Naša stranka ni v vladi, radi tega je ne zadene nikaka krivda.

Nevarno obolel je naš oden najbolj delavnih narodnih poslancev g. Davorin Krajnc.

Zopet novega župana je dobila Jarenina v osebi našega vrliga pristaša Franca Šparl. Prvotni župan Anton Lorber je odložil županstvo radi bolezni, nato je bil izvoljen županom enoglasno Franjo Šparl.

Neusmiljeni uradniki. Vodja Kr. davčnega okrajnega oblastva v Ljutomeru, neki Perne, pritiska s tako silo na naše kmetijske posestnike in kmetijske obrtnike z dohodnino in z vojnimi davkom, da temu ni para. Pred sabo imamo ta-le slučaj: V Logarovecih ima Franc Dreu domačo malo usnjarno. On izdeluje za domače ljudstvo podplate in usnje, ponajveč iz svinjskih kož. Dreu je bil do preobrata v armadi. Obrt je skoro docela počivala. Ta mož je vdovec. Ima malo posestvo. Po vojski je začel zopet po malem s svojo obrtjo. In veste, kaj je učinil Perne s tem ubogim in pridnim obrtnikom? Dne 14. septembra t. l. mu je naknadno predpisal 11.142 K 91 vin., dohodnine za leto 1920 in 55.568 kron vojnega (?!?) davka za leto 1919! To je vnebovpiljoča krivica! Dreu se je sicer pritožil proti takemu krivičnemu predpisu. Če bo moral plačati to ogromno svoto skupno 66.710 K 90 vin., mora povezati svoje reči v culico ter iti s trebulom za kruhom. . . In g. Perne še dobi nagrado. . . Take reči se godijo pri nas v času, ko je na krmilu liberalno-samostojna vlada.

Zaradi kontroliranja kleti in prijava pridelanega vina finančnim organom je med ljudstvom veliko razburjenje. Mnogi mislijo, da bodo morali zopet plačevati od vina trošarino, katere so bili po zaslugi dr. Korošca pridelovalci vina doslej prosti. Drugi zopet menijo, da se vrši to poizvedovanje o pridelanem vinu zaradi odmera osebne dohodnine. Na nedeljškem shodu Zupanske zveze v Celju so župani in občinski odborniki posebej v tej zadevi mnogo popraševali. V imenu Zupanske zveze celjskega okrožja se je Tajništvo Kmetijske zveze v Celju obrnilo do finančnega okrajnega oblasti v Celju in tam izvedelo, da nima kontroliranje pridelanega vina z osebno dohodnino nič opraviti. Na okrajni upravi finančne kontrole v Celju pa so izjavili, da prijava pridelanega vina tudi nima namena, da bi pridelovalci vina morali trošarino plačati. Trošarino na vino bo tudi odslej plačeval samo kupec in ne pridelovalec vina. Okrajna uprava finančne kontrole je izrečno poudarjala, da ima prijava pridelanega vina samo namen, da dobi finančna kontrola evidenco ali pregled pridelanega vina. Tudi če mora pridelovalec vina, ako vino proda, zopet napraviti finančne kontrole je izrečno jasno, da ne bo plačal trošarino on, ampak kupec. Naznaniti pa mora zato, da se kupcu odmeri trošarina.

V cenilne komisije za dohodnino za politični okraj Celje (sodni okraji: Celje, Gornji Grad, Laško, Smarje in Vransko) so bili dne 25. septembra s 600 glasovi proti 393 samostojnim in 64 mešanim glasovom izvoljeni sledeči naši kandidati: Kot člani: Iz sod. okraja Celje: Josip Rataj, posestnik in župan, Hrušovec št. 12, St. Jur ob južni žel., in Franc Jurhar, posestnik v Vrbju pri Zalcu. Iz sodnega okraja Laško: Juri Krajnc, posestnik, Lahomšek Marijagradec. Iz sodnega okraja Smarje: Janez Cakš, posestnik, Koretno št. 18 pri Smarju. Iz sodnega okraja Gornji Grad: Franc Stiglic, posestnik, Rečica ob Savinji. Iz sodnega okraja Vransko: Jožef Kladnik, posestnik, Vransko. Kot namestniki: Iz sodnega okraja Celje: Val. Samec, posestnik, Runtole, Skofjavska pri Celju, in Jakob Svent, posestnik, Klanc pri Dobrni. Iz sodnega okraja Laško: Vinko Lapornik, posestnik in župan, Sv. Lenart nad Laškim. Iz sodnega okraja Smarje: Matevž Strašek, pos. in župan, Sv. Ema pri Smarju. Iz sodnega okraja Gornji Grad: Iv. Letnar, posestnik in župan, Luče (Gorn. Grad). Iz sodnega okraja Vransko: Anton Randigaj, posestnik, Kaplja pri St. Jurju ob Taboru. — Prizadeti davkoplačevalci pristojnih sodnih okrajev se naj obračajo na Tajništvo SLS v Celju (Beli vol), da poda isto potrebno materijal našim zastopnikom v cenilni komisiji. — Našim zavednim komisijsnikom v celjskem okr. glavarstvu iskreno čestitamo k lepi zmagi!

Umrli je v Mangi pri Planini v starosti 20 let pridna mladenka Mar. Jazbinšek. Istega dne je umrl tudi njen dedec Mihael Oprešnik. Obe krsti so v istem času položili v hladni grob. V cvetu svoje starosti, šele 18 let star, je dne 29. septembra umrl vrli mladenič Franc Zalokar iz Slatine pri Planini. Komaj ko so njegovo truplo odnesli na pokopališče, so položili na mrtvaški od njegovo sestro, vrlo mladenko Kristino, staro 23 let. Vsem svetila večna luč!

Skrb za invalide. Ministrski svet v Beogradu je sklenil, da se odtegne invalidska pokojnina vsem vdovam, ki so niso 40 let stare, ki nimajo otrok in so za delo sposobne, nadalje se odtegne pokojnina invalidom, ki so dosedaj prejemali pokojnino v znesku 50 odstotkov, končno izgube pokojnino tiste družine, ki plačajo letno nad 120 K direktnih davkov. Tako torej skrbi sedanja liberalna vlada, v kateri sedita samostojni minister Pucelj in demokratični minister dr. Kukovec za naše invalide!

Iz Drave vozijo vođe po 1 do 2 uri daleč v mariborsko okolico. Tako velikega pomanjkanja vođe še stari ljudje ne pomnijo. Drava je na mnogih mestih tako nizka, da jo lahko — mirno prebreds.

Mladenč-ubijalec. V nedeljo na večer so vaški fantje kričali v Nemški vasi pri Ribnici na Kranjskem.

Razgrajajoče lantaine je posvaril 30-letni fant Jožef Češarek, ki je bil zelo miren mladenič. Na to svarilo je odgovoril 16letni trgovski pomočnik s strelom iz samokresa. Krogla je Češareka zadela v glavo, tako, da je bil pri priči mrtev. Ustreljeni se je ves čas svetovne vojske bojeval na raznih frontah, pa krogla mu je vsepovsod prizanašala, doma je pa postal žrtve posurovelega mladeniča. Mladenčič in mladenke raje v izobraževalna društva, ne pa v gostilne in na vasovane!

Velika morska mina, ki je bila v vojnem času položena v Jadranskem morju, se je odrgala in plavala po morju. Dne 3. t. m. se je približala polotoku Lopad v Dalmaciji. Mornarji, ki so opazili to nevarnost brodov, jo so to naznanili graničarjem, ki se nahajajo v Gružu. Napotila sta se z malo ladjico kaplar Ivan Voršnik in Frano Kuhar, spremljal ju je nek pilot. Dotična sta si dobro ogledala to smrt mornarice ter se oddaljila okoli 500 metrov. Z nekaj streli sta jo uničila ter potopila v globočino.

Arnavtske tolpe, ki so zadnje dni napadale in vznemirjale naše obmejne kraje, so se pomirile, ker je vrgla naša vojna oblast dovolj črt na albansko mejo. Vojni minister je nameraval prvotno pozvati pod orožje več letnikov, da se ubrani albanskih napadov meja, a sedaj pa ne bo treba nobene mobilizacije, ker so Albanci kot prvi začeli, pa tudi kot prvi — nehali.

Pogodil jo je. Kmet Anton Gjiko- vič iz Topola v Hercegovini se razume na zdravniško umetnost s pomočjo puščenja krvi. Pred nekaj dnevi so tega domačega zdravnika poklicali h kmetu, ki je zblaznil. Tona Gjiko- vič se je lotil blaznosti s puščanjem krvi in je spustil bolniku tekotom treh dni 16 kozarcev krvi. Bolnik po tem zdravljenju ni več blaznel, ker je umrl na pomanjkanju krvi. Gjiko- vič so izročili sodišču, ker je spustil bolniku preveč krvi, četudi je bila blazna.

Gospodarstvo.

Vinogradništvo.

Vinska letina je povprečno srednja glede množine, glede kakovosti pa je prvovrstna. Vsak dobi več, kakor je upal. Posebno v solčnih legah s težko zemljo je grozdje dobro obrodilo in most kaže povprečno več sladkorja kakor v peščenih in kamenitih legah, ki so sicer v navadnih letih dajale boljše kakovost, letos pa so v mnogih krajih dajale slabši proizvod vsled izredne suše.

Vinski most je tehtal v pretečenem tednu 18—20 stopinj po klosternoburški tehtnici, mešane vrste. Proti koncu tedna brani traminec je kazal 22—23 stop., burgundec 21—22, rulanec 22—24, muškatelec 21—22 stopinj. Večji posestniki so začeli z bratvo šele ta teden in vina bodo izredne kakovosti. Grozdje je doseglo popolno zrelost in prekrasno vreme bo zazorilo kapljico, katero bo ostalo v spominu še našim otrokom. Naši strokovnjaki z veseljem povdarjajo, da je skoraj polovica manjših posestnikov tudi počakala z bratvo do tega tedna in da so mnogi začeli s sortiranjem grozdja. Lep napredek!

Vinske cene. Povprečno se kupuje grad sladkorja po kroni. Mosti, ki kažejo dvajset ali nad dvajset stopinj pa se plačujejo za 1—2 K dražje pri mešanih vrstah, pri sortiranih mostih pa za 3—4 K dražje.

Izvoz vina in svežega grozdja. Ministrstvo za promet je odločilo, da se od dne razglasitve tega odloka do prihodnje odredbe računa: 1. vozarina za vino, z najmanj 10.000 kg od vagona in tov. lista, ali če je vozarina za toliko plačana, po razredu II., za sveže grozdje kot brzovozno blago (Eilgut) v vseh količinah po razredu I. Sveže grozdje se mora brezpogojno odpravljati s prvim mešanim ali osebnim vlakom. Ugodnosti pa veljajo le za izvoz v inozemstvu in na progah državne železnice.

Vinska posoda, katero ste kupili v naglici, ker vam je primanjkovalo posode za letošnji bratvo, od raznih trgovcev, je mnogokrat slabo izprana in je bila med vojno napolnjena z rudecim vinom. Taki polovnjaki ne sodijo za našo belino. Pazite torej na to posodo, da ne boste imeli škode. Izperite vsaki tako kupljeni polovnjak z 2%

sodno zaparo in ne pustite, da bi se soda v sodu ohladila, ampak se toplo se mora iztočiti. Potem pa se mora sod dvakrat izplahiti s čisto vodo.

Pazite na cementacijo sodov, ako prodate most ali vino. Vinski nepošteni mešetarji in kupci vas lahko vkanijo pri vsakem polovnjaku za 3—5 l. če ne več.

Ali je treba naznaniti vino? Ker nas od različnih strani izprašujejo, da li je treba naznaniti finančni oblasti vse vino, ki ga gospodarji posedujejo, odgovorjamo: Že z ozirom na visoko kaznen je treba naznaniti takoj vino. To naznanilo se zahteva od Vas — po za- slugi samostojnežev seveda — da se vas zaradi trošarine kontrolira, koliko vina prodate in da se vam more odmeriti redno dohodninski davek. Za vino, ki ga doma pijete ni treba plačati trošarine, ampak samo od onega, ki ga prodate. Trošarino so samostojni prijatelji zvišali za 1 l. od 32 h na 1 K 40 h.

Enkrat ena pametna. Poljedelsko ministrstvo izdeluje načrt zakona o zavarovanju zoper točo. Denar za zavarovanje zoper točo se bo zbiral potom davka. Ako bodo ta zakonski načrt res uzakonili, bo ta zakon nekaj pametnega.

Izvoz goveje živine v Italijo — ustavljen? Na zadnjem mariborskem živinskem sejmu dne 11. t. m. se je raznesla vest, da je izvoz goveje živine v Italijo ukinjen. Ali ga je ukinila beograjska vlada, ali Italijani, ni znano. Najbrž je ukinjenje izvoza nesramna spekulacija živinskih verižnikov in mesarjev. Samostojna kmet. stranka je s svojim mesarjem Puceljem na vladi in ta je kriva, da je prepovedan izvoz v Italijo.

Mariborsko sejmsko poročilo. Na svinjski sejem dne 7. okt. 1921 se je pripeljalo 591 prašičev in 1 koza. Cene se bile sledeče: Mladi prašiči od 3 do 4 tednov stari komad od 80—100 K, od 6—8 tednov stari komad od 200 do 250 K, do 4 mesece stari kom. od 600 do 750 K, do 7 mesecev stari 800 do 900 K, od 9—10 mesecev stari 1000 do 1100 K, prašiči od 1 leta stari 1500 do 2400 K, od 1 1/2 leta stari 4000 do 4500 K. Plemenske svinje za 1 kg žive teže od 28—30 K, poldebele za zakol 1 kg mrtve teže 32—36 K. Koza komad 300 K. Kupčija je bila slaba.

Na živinski sejem v Mariboru zadnji tork so prignali toliko živine, kakor že dolgo ne. Kupcev pa ni bilo. Živnorejci imajo krme za svojo živino še k večjemu do januarja ali februarja. Kaj bo z živino? Pred 28. novembrom l. l. so samostojni agitatorji obljubovali kako bodo skrbeli za kmeta. Tu pa jih vidite izdajalce. Pucelj je skrivaj, da naša živina ne sme več v Italijo. Živnorejci! Poženite samostojne kričarje. Ti so krivi velike škode, ki jo imate.

Krme za svinje bo letos zelo malo. Posebno huda bo v tem oziru za plemene svinje. Repe ni, korenja tudi skoro nič. Shiranite vinske tropine, pograblajte odpadlo listje češpelj in jablan in ga shranite kot pičo za plemene svinje. Listje sliv in jablan se skuha, stlači in če se pridene malo otrobov in soli, je dobra krma za plemene svinje. Tako so delali moja mama vsakokrat, kadar je bilo malo krme. — E.

Hmelj. Na hmeljskem trgu v Zalcu je popraševanje po hmelju precej živahno, vsled česar so tudi cene za hmelj nekoliko poskočile. Za 50 kg hmelja ponujajo po 6400—6900 čehoslovaških kron. Tudi je zelo živahna kupčija s tujim hmeljem. Vsled padca vrednosti čehoslovaške krone so hmeljski prekupeci iz Nemčije pokupili precejšnje množine hmelja v Zalcu.

Krona umira. Ministrstvo je odredilo, da mora biti vrednost na denarnih pismih, poštinih zavojih in poštinih vrečah označena ne več v kronah, ampak v dinarjih.

Vrednost denarja. Ameriški dolar stane 238 1/2—240 1/2 naših kron. Za 100 avstrijskih kron je plačati 10, za 100 nemških mark 198—200, za 100 laških lir 961—970 jugosl. kron, 100 napoleondorov stane 790 naših kron.

Dopisi.

Pernice nad Muto. V petek, dne 28. oktobra in v nedeljo, dne 30. okt. se obhaja spomin cerkvenih in farnih patronov sv. Simona in Jude. Malik- včci v Perziji so sv. Simona z žago

prežagali čez sredo; enako se je letos zgodilo njegovi tukajšnji župniji in ob- čini, katerih polovica se nahaja v Ju- goslaviji, polovica pa v Nemški Avs- triji. Evropa je razdeljena v 33 večjih in manjših držav z več ali manj ne- mogočimi, protinaravnimi mejami ter izpodkopanimi gospodarskimi temelji. Svetovni mir je sklenjen, vsekakor se samo na papirju in za kratek čas — kajti mir se ni sklepal v poštenem in medsebojnem sporazumu vseh, kakor smo to pričakovali. In tako se zdi de- lo mirovne konference kakor grmada suhljadi, ki čaka le na iskro, da se vname in zaplapola v novem, divjem, vojnem plesu. Je to čisto drugačen za- vršetak svetovne vojne, kakor smo si ga želeli. Ako Gospod ne zida hiše, zastoj; se trudijo zidarji. Tudi na- enoletno delovanje razmejltvene komi- sije v Mariboru se da označiti tako: Gospodje so imeli visoko plačo, so se imenitno vozili okrog, a na oči črti so ustvarili krivično mejo, enako na goratem ozemlju v višinskem trikotu Pernice, Sobota, Sv. Jernaj. Istotako protinaravno je razdeljen Sv. Lov- renc nad Ivnikom. — Umrli je dne 26. septembra t. l., previden s sv. zakra- menti za umirajoč, Pavel Bažič v sta- rosti 81 let. Služil je Bogu in sv. Si- monu kot organist ter cerkvenik nat 40 let. Bil je še organist stare šole. Gospod mu daj večni mir!

Sv. Boifenk pri Središču. Naša župnija tudi bridko občuti pomanjka- nje zvonov in zato smo sklenili na po- ziv našega č. g. župnika, da bodemo pobirali vinski most pri faranih za no- ve zvonove. V vsakem vrhu pobira po eden zaupnik mile darove in ljudstvo da z veseljem, kolikor kateri zamora. Upamo, da bomo spravili letos skupaj za en zvon, če ne za dva. Nekateri samostojni hujškači pa letajo od hiše do hiše in odgovarjajo ljudi, da bi kaj dali za zvonove, toda naše pametno ljudstvo se ne briga za nje. Vsači, ki kaj daruje, se jezi nad temi brozver- ci in zahteva, da ti zvonovi, katere bomo „mi“ kupili, ne bodo smeli zvo- niti tem hujškačem, če kateri umrje, čeravno želimo vsakemu, da bi živel še sto let, da bi ga ljudstvo še bolj spoznalo v njegovem krščanskem de- lovanju. Oni niso proti veri, samo — zvonov in cerkev ne trpijo.

Ponikva ob j. ž. Na veseli svatov- ščini Slomškove sorodnice Anice Mla- kar iz Ponikve in g. Franceta Vengušt iz Vojnika so zbrali svatje za dijaško kuhijo v Celju 335 K. Iskrena hvala dobrodelnim svatom, novoporočencema pa obilo sreče!

Šmarje pri Jelšah. V soboto 8. t. m. so se duševni voditelji naših Samo- stojnežev v vlaku razgovarjali o dav- kih. Z ozirom na pisavo liberalnih listov, da kmet plača premalo davkov, so gg. povdarjali, da treba zvišati kmetom davke, ker danes kmetje za jajca več dobijo, kakor plačajo vseh davkov. Do- bri kmečki prijatelji so Samostojneži. Le volimo jih še v bodoče, potem bo- mo še desetkrat več davkov plačevali!

Sv. Peter pod Sv. gorami. Naši samostojneži so ljudje, ki zaslužijo — največje pomilovanje. Njih število je splahlilo kakor sneg ob jakim po- mladanskem solncu. Komaj toliko jih je, da bi zadostovali kot mladiči za kak večji pod. Pa še ti so take volje, da hodijo okoli s povešenimi glavami. Po- nesrečeni šod laži-preroka z globo- kega jih je potlačil do tal. „Kmetijski list“ sam prizna v dopisu iz St. Pet- ra popolni poraz Ureka v St. Petru, in „častno“ spremstvo ob njegovem od- hodu. Samostojni možicelj z St. Pet- ra bi vsled tega svojo jezico rad ohla- dil nad našim g. kaplanom, kateremu očita žitno bero. Žitna bera je pisana, kakor pri nas pravimo, in je del nje- gove plače. Kdor je dal več, nego mu je predpisano, je dal prostovoljno. Sa- mostojni dopisnik pa najbrž ni dal — nič. Ko jo je Urek v senči bajonetov med spalirjem hvaležnih Sentpetra- nov odkuril iz St. Petra, je mnogote- ri izjavil, da bo letos dal še več pro- stovoljne vinske bere, kakor druga le- ta. Ta grda nevaležnost napram gro- movniku za staro pravdo in bojvni- ku za lastno žepno pravdo in pod- predsedniku beografske skupščine g. Ureku je naše uboge samostojneže — pretresla do obupa.

„Prihajam sem, da branim pravo in pravico“. (Besede pokrajinskega name- stnika Ivan Hribarja od dne 27. jul. t.l.)